

Številka: 0712-27/2013
Datum: 30.7.2013

APEK
Telekom d.d.
Simobil d.d.
Tušmobil d.o.o.
Telemach d.o.o.
T-2 d.o.o.
Amis d.o.o.
GZS, Združenje za informatiko in telekomunikacije

ZADEVA: Mnenje informacijskega pooblaščenca glede osnutka predloga Splošnega akta o razčlenjenem računu

Spoštovani,

Informacijski pooblaščenec (v nadaljevanju Pooblaščenec) se je seznanil s osnutkom predloga Splošnega akta o razčlenjenem računu, ki ga bo APEK izdal na podlagi tretjega odstavka 121. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 109/11, v nadaljevanju ZEKom-1) in s pripombami Telekoma Slovenije ter Združenja za informatiko in telekomunikacije pri Gospodarski zbornici Slovenije. V zvezi z vsebino osnutka predloga in prej navedenimi mnenji, Pooblaščenec v nadaljevanju pojasnjuje umeščenost instituta razčlenjenega računa v pravni red z ozirom na varstvo osebnih podatkov in s tem povezano pravico do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki.

Pooblaščenec je z dopisom številka 0712-27/2013, z dne 25.4.2013, APEK in v naslovu navedene operaterje seznanil z razlago 139. člena ZEKom-1, ki na novo ureja varstvo osebnih podatkov. Določba četrtega odstavka 139. člena ZEKom-1 je morda nekoliko nejasno zapisana, iz namena predlagateljev, obrazložitve v pripravljalnem gradivu in po mnenju Pooblaščenca pa nedvomno izhaja, da se besedna zveza »klicanih števil« v drugi povedi nanaša tako na odhodne kot tudi na dohodne klice. Navedeno pomeni, da v primerih iz 1. do 3. točke četrtega odstavka 139. člena ZEKom-1 operater posreduje povsem neprikrito številko klicanega za odhodni klic in številko kličočega za dohodni klic. V teh primerih se nič več ne prekriva, osebi, ki je zahtevala razčlenjen račun, se prikažejo vse številke. Le v primeru, če je pri posameznem dohodnem klicu kličoči izključil prikaz številke (t.i. CLIR funkcija) skladno s 154. členom ZEKom-1, razčlenjen račun pri takem dohodnem klicu ne sme navajati nobene številke kličočega. Delnega prekrivanja ZEKom-1 torej ne pozna več.

Telekom Slovenije v dopisu z dne 17.7.2013 navaja, da splošni akt v zvezi z obveznostjo operaterja iz drugega odstavka 5. člena uporablja besedno zvezo »se telefonske številke naročniku posredujejo brez zakritih ali izpuščenih treh mest«, med tem ko je zakonska dikcija »telefonskih števil ni treba prikriti«. To pa lahko nehote privede do različnih tolmačenj teh določb, kar bi pomenilo, da je določba predloga splošnega akta v nasprotju z načelom zakonitosti podzakonskih predpisov.

Pooblaščenec se v zvezi s tem spet sklicuje na svoje mnenje z dne 25.4.2013, ki ga je prejel tudi Telekom Slovenije in ponavlja, da se ustavna pravica posameznika do seznanitve z lastnimi osebnimi v nekaterih delih prekriva z institutom razčlenjenega računa. Čeprav oba instituta zasledujeta nekoliko drugačne namene, je rezultat uporabe obeh lahko zelo podoben – seznanitev z osebnimi podatki. S systemskega vidika je ključnega pomena, da se prepreči uporaba enega instituta, če se z uporabo drugega ne doseže seznanitve s pričakovanim obsegom osebnih podatkov.

Prej navedeno, skupaj z interpretacijo četrtega odstavka 139. člena ZEKom-1, ki ne upošteva samo jezikovne razlage, na katero se sklicuje Telekom Slovenije, pač pa tudi zgodovinsko razlago norm in njihovo razlago po namenu to pomeni, da je operater, ki zagotavlja razčlenjeni račun, naročnika **dolžan** seznaniti s celo telefonsko številko kličočega. Operater se v zvezi s tem ne more nič odločati. Ta obveznost ne velja le v primeru iz tretjega odstavka 5. člena Splošnega akta, torej ob vklopu funkcije CLIR. Takrat se prekrijejo vse številke. Ali se pri tem zapiše »prikrita številka, ali so to X-i in je ta X na ustreznem mestu pojasnjen, ni ključnega značaja.

Pooblaščenec kot nadzorni organ za varstvo osebnih podatkov tako v celoti podpira besedilo drugega odstavka 5. člena, ki ga je pripravil APEK, saj ta operaterju jasno nalaga obveznosti. Nesprejemljiv je predlog Telekoma Slovenije, da bi se besedilo glasilo, da operaterju »ni treba prikriti«. S tem se krši načelo jasnosti predpisov, saj pušča operaterju povsem proste roke in vnaša nedovoljeno diskrecijo v njegovo odločanje.

Vsebinsko zelo podobne pripombe je podalo tudi Združenje za informatiko in telekomunikacije pri GZS (Pooblaščenec je upošteval, da se je pisec pomotoma skliceval na 121. namesto na 139. člen ZEKom-1), tako da odgovor namenjen Telekomu Slovenije velja tudi za njih.

V zvezi s pripombo Telekoma Slovenije, da je nejasna tretja alineja drugega odstavka 5. člena Splošnega akta, ki je prepis zakonske določbe, Pooblaščenec odgovarja, da ni jasno, v čem naj bi bila nejasnost. Gre za posebne primere prekoračitve dovoljenih limitov (u)porabe službenih telefonov. V zvezi s tem se uporabniku omogoči, da prekrije telefonske številke klicev, opravljenih v zasebne namene, v primeru dokazovanja utemeljenosti prekoračitve.

V zvezi s pripombo Telekoma Slovenije, če v primeru roaminga naročnika tuj operater ne posreduje podatka o tem, da je kličoči izključil prikaz številke (CLIR), operater tega podatka ne more razbrati in v tem primeru številke kličočega ne more v celoti zakriti s pripisom »zakrita številka«, kot to terja predlagana določba Splošnega akta, Pooblaščenec odgovarja naslednje. Če je temu res tako, potem se lahko to upošteva v tretjem odstavku 5. člena in doda, da če tudi operater pri gostovanju svojega naročnika oziroma uporabnika ni zagotovil podatka o vklopu funkcije CLIR, potem se številka ne prekrije. Upoštevati je treba, da ima naročnik oziroma uporabnik možnost, da se, ko gostuje v tujem omrežju, ne javi na klic, pri katerem se telefonska številka ne izpiše. Na drugi strani pa je to edini primer, ko se dohodni klic zaračuna in lahko v zvezi s tem nastane spor.

Pooblaščenec se sklepno glede na vprašanja posameznih operaterjev opredeljuje še do ureditve zagotavljanja podatkov iz razčlenjenega računa naročnikom oziroma uporabnikom na spletu. Ni videti nobenega razloga, zakaj bi za te podatke veljala kakršna koli druga ureditev, kot pa ta iz predlaganega Splošnega akta o razčlenjenem računu, ki je skladna tudi z ustavno pravico do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki. Če bi operater ohranil prikaz podatkov s prekritimi zadnjimi številkami, zagotavljanje te možnosti se ne bi štelo ne za izpolnjevanje obveznosti iz 121 in 139. člena ZEKom-1 ne za 30. člena ZVOP-1.

S spoštovanjem,

Informacijski pooblaščenec;
Nataša Pirc Musar, univ. dipl. prav,
pooblaščenka